

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny
w Szczecinie

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki

Projekt z przedmiotu
Inżynieria Oprogramowania

Sprawozdanie

**Tytuł projektu: Aplikacja napisana w języku C# służąca
do translacji (i dokonywania przeglądu) tekstu w
formie cyrylicy na tekst alfabetu polskiego z
zachowaniem zgodności fonetycznej.**

Kierunek/semestr:

Opracowali i zaprojektowali:

Data oddania Projektu:

Mechatronika/VI

Abelite Tomasz, Kiłyk Julian, Soczalski Mateusz

15.06.2021 r.

Spis treści

1. Wstęp teoretyczny	2
1.1. Cyrylica – czym jest?	2
1.2. Współczesna cyrylica rosyjska	2
2. Opis aplikacji.....	4
2.1. Środowisko Visual Studio.....	4
2.2. Krótki opis aplikacji.....	4
2.3. Back-end aplikacji	5
2.4. Front-end.....	6
3. Wnioski	9

1. Wstęp teoretyczny

1.1. Cyrylica – czym jest?

Cyrylica – pismo alfabetyczne służące do zapisu języków wschodniosłowiańskich, większości południowosłowiańskich i innych. Nazwa nawiązuje do apostoła Słowian – św. Cyryla, który wspólnie ze św. Metodym, prowadząc misję wielkomorawską wśród Słowian, zapisał i wprowadził do liturgii język słowiański. Do zapisu tego języka zostały stworzone dwa alfabety – najpierw głągolica, z której zostały później zapożyczone niektóre litery cyrylicy, a potem cyrylica.

Za twórcę cyrylicy uznaje się któregoś z uczniów **Cyryla i Metodego**, przy czym najczęściej przywołuje się tu imiona Klimenta Ochrydzkiego bądź Konstantyna Presławskiego. Pierwsze ślady użycia cyrylicy pochodzą z terenów wschodniej Bułgarii. Za najstarszy datowany zabytek cyrylicy uważana jest dobrudżańska inskrypcja cara Piotra, datowana na 943 rok. W ciągu X–XII w. cyrylica rozprzestrzeniła się z Bułgarii na tereny Serbii oraz Rusi Kijowskiej.

1.2. Współczesna cyrylica rosyjska

Tabela poniższa przedstawia zgrupowane znaki aktualnie należące do cyrylicy rosyjskiej.

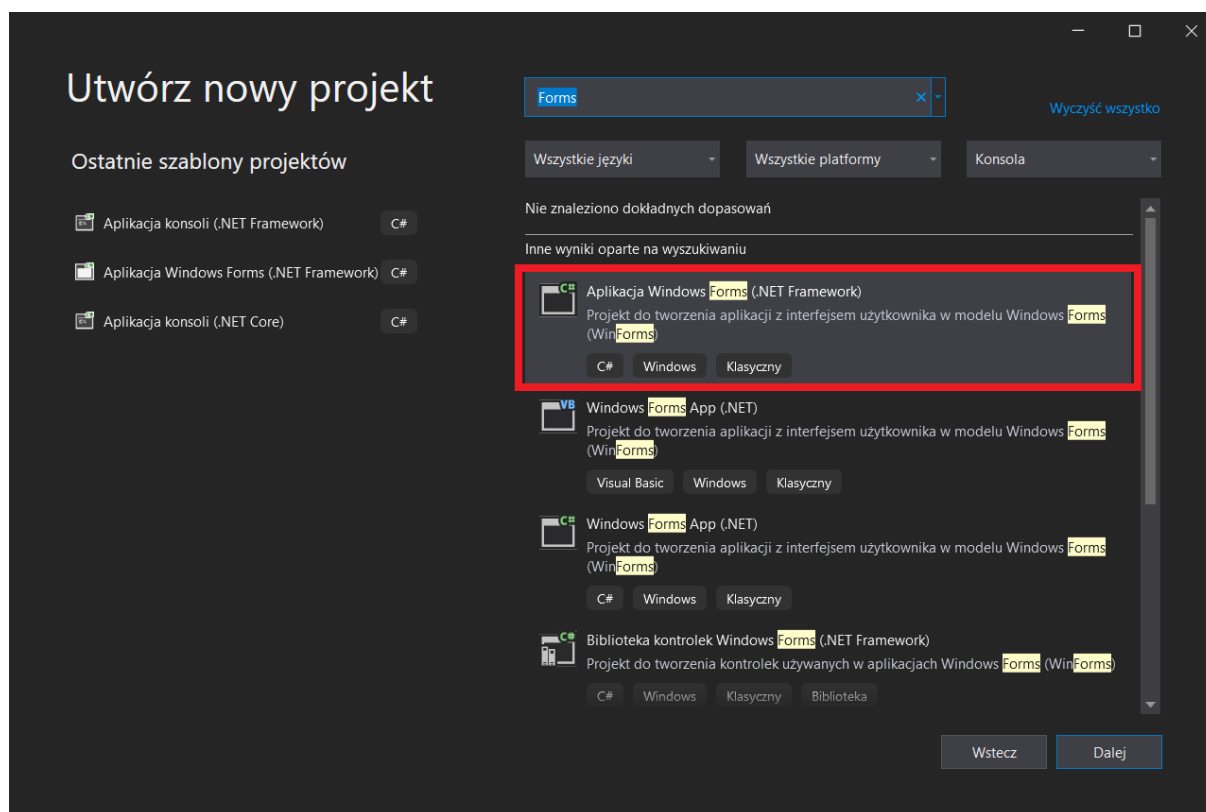
Litera	Kursywa	Transliteracja ^[3]	Transkrypcja ^[4]		
			Na początku wyrazu	W środku/na końcu wyrazu	
				Po samogłosce	Po spółgłosce
А а	<i>А а</i>	A a	a		
Б б	<i>Б б</i>	B b	b		
В в	<i>В в</i>	V v	w		
Г г	<i>Г г</i>	G g	g		
Д д	<i>Д д</i>	D d	d		
Е е	<i>Е е</i>	E e	je		ie, e
Ё ё	<i>Ё ё</i>	Ė ė	jo		io, o
Ж ж	<i>Ж ж</i>	Ž ž	ž		
З з	<i>З з</i>	Z z	z		
И и	<i>И и</i>	I i	i	ji	i, y
Й й	<i>Й й</i>	J j	j		
К к	<i>К к</i>	K k	k		
Л л	<i>Л л</i>	L l	ł, l		
М м	<i>М м</i>	M m	m		
Н н	<i>Н н</i>	N n	n		
О о	<i>О о</i>	O o	o		
П п	<i>П п</i>	P p	p		
Р р	<i>Р р</i>	R r	r		
С с	<i>С с</i>	S s	s		
Т т	<i>Т т</i>	T t	t		
У у	<i>У у</i>	U u	u		
Ф ф	<i>Ф ф</i>	F f	f		
Х х	<i>Х х</i>	H h	ch		
Ц ц	<i>Ц ц</i>	C c	c		
Ч ч	<i>Ч ч</i>	Č č	cz		
Ш ш	<i>Ш ш</i>	Š š	sz		
Щ щ	<i>Щ щ</i>	Ś ś	szcz		
Ъ ъ	<i>Ъ ъ</i>	'	<i>nieużywany</i>	jer (znak) twardy	
Ы ы	<i>Ы ы</i>	Y y	y		
Ь ь	<i>Ь ь</i>	'	<i>nieużywany</i>	' jer (znak) miękki lub pomija się ¹⁾	
Э э	<i>Э э</i>	È è	e		
Ю ю	<i>Ю ю</i>	Ů ů	ju		iu, u
Я я	<i>Я я</i>	Â â	ja		ia, a

Rysunek 1.1. – Tabela zawierająca znaki należące do cyrylicy rosyjskiej [źródło: pl.wikipedia.org/wiki/Cyrylica]

2. Opis aplikacji

2.1. Środowisko Visual Studio

Aplikacja została stworzona w środowisku Visual Studio w języku C# jako **Windows Forms (.NET Framework)**. Jest to typ projektu służący do tworzenia aplikacji z interfejsem użytkownika w modelu Windows Forms (WinForms).

Rysunek 2.1. – Menu wyboru projektu w Visual Studio

Visual Studio to zintegrowane środowisko programistyczne firmy Microsoft. Jest używane do tworzenia oprogramowania konsolowego oraz z graficznym interfejsem użytkownika, w tym aplikacji Windows Forms, WPF, Web Sites, Web Applications i inne. Aplikacje mogą być pisane na platformy: Microsoft Windows, Windows Phone, Windows CE, .NET Framework, Microsoft Silverlight, Linux, MacOS oraz konsole XBOX.

2.2. Krótki opis aplikacji

Z racji dużej rozbieżności w własnościach alfabetu polskiego oraz cyrylicy rosyjskiej czytanie znaków i powstałych z nich wyrazów może wydać się niezwykle skomplikowane dla osoby nie mającej uprzednio styczności z językami wschodnio- lub południowośrodkowymi. **Narzędzie jakim jest aplikacja CyrillicPhonetic 1.0.3** ma przyspieszyć zapoznanie z fonetyczną częścią tekstu pisanego w cyrylicy użytkownikowi

operującemu alfabetem polskim. Służyć posłużyć jako pomoc przy konwersacji, w nauce lub przy czytaniu czasopism lub tekstów utworów muzycznych zapisanych cyrylicy.

2.3. Back-end aplikacji

Poniższy kod został zawarty w skrypcie Visual studio:

```
Form1.cs* x Form1.cs [Projekt]*
CyrillicFoneticALPHA
CyrillicFoneticALPHA.CyrillicPhonetic
btnKonwertuj_Click(object sender, EventArgs e)

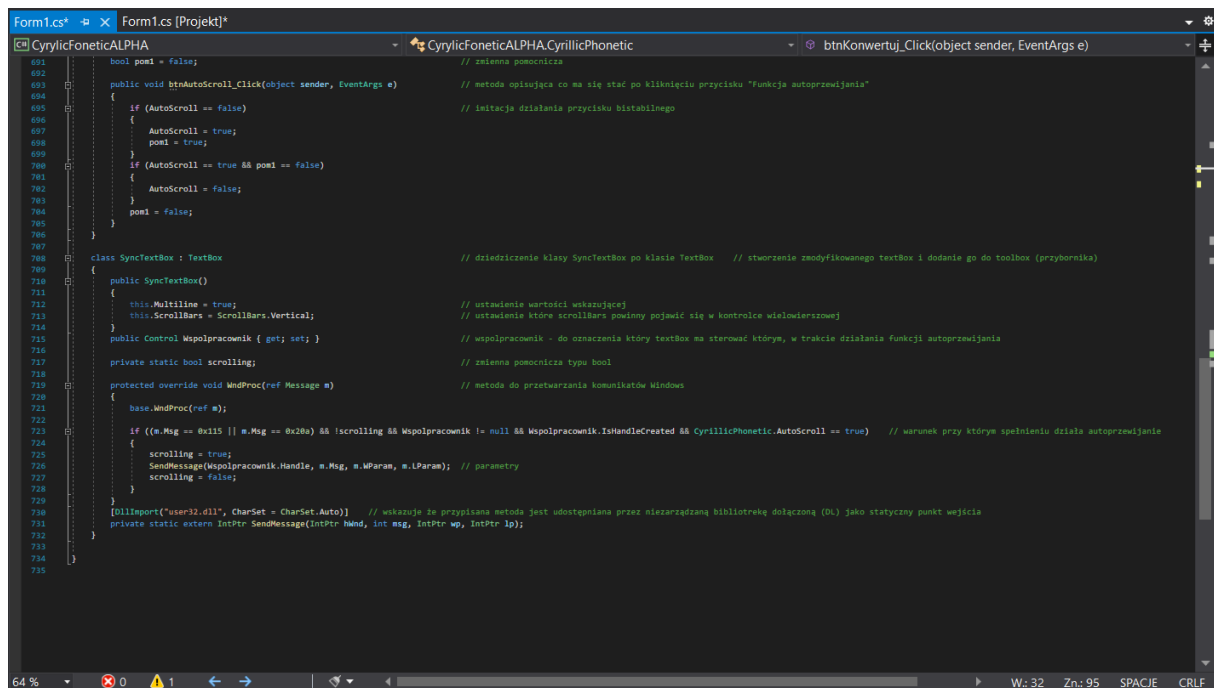
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.ComponentModel;
4 using System.Data;
5 using System.Drawing;
6 using System.Linq;
7 using System.Text;
8 using System.Threading.Tasks;
9 using System.Windows.Forms;
10 using System.Runtime.InteropServices;
11
12 namespace CyrillicFoneticALPHA
13 {
14     public partial class CyrillicPhonetic : Form // dziedziczenie po oknie tworzącym interfejs użytkownika aplikacji
15     {
16         public CyrillicPhonetic()
17         {
18             InitializeComponent(); // zainicjowanie komponentu
19         }
20
21         int NIE_cyry = 0; // początkowa wartość zmiennej używanej do sprawdzenia czy wpisany tekst to cyrylica
22
23         public void btnKonwertuj_Click(object sender, EventArgs e) // metoda opisująca co ma się dzieć po kliknięciu przycisku "Konwertuj"
24         {
25             if (textBox1.Text.Length > 0) // jeżeli textbox zawiera znaki to...
26             {
27                 textBox2.Text = ""; // czyszczenie textBox2
28                 Konwersja(); // aktywacja metody konwersja
29                 if (NIE_cyry >= 10) // jeżeli textbox zawiera znaki niebędące cyrylicą...
30                 {
31                     MessageBox.Show("Konwertowany tekst zawiera znaki nie należące do Cyrylicy! Znaki zostały oznaczone jako: [?]", "Ostrzeżenie", MessageBoxButtons.OK, MessageBoxIcon.Warning); // okno dialogowe
32                 }
33             }
34             else // jeżeli textbox nie zawiera znaków to...
35             {
36                 MessageBox.Show("Pole nie zawiera znaków.", "Błąd", MessageBoxButtons.OK, MessageBoxIcon.Warning); // okno dialogowe
37             }
38         }
39
40         public void Konwersja() // metoda konwersja
41         {
42             int ile_linii = textBox1.Lines.Length; // jeżeli np 9 to ile_linii = 9
43
44             // zmienną tekstową pomocniczą:
45             string pom1;
46             string pom_sb = "";
47             string calosc = "";
48             string nowaLinia = Environment.NewLine; // zmienna używana do przejścia na nową linię w textBox
49
50             for (int i = 0; i < ile_linii; i++) // pętla odpowiadająca za przejście pomiędzy liniami w tekście
51             {
52                 StringBuilder sb_in = new StringBuilder(textBox1.Lines[i]); // utworzenie zmiennej klasy StringBuilder
53
54                 StringBuilder sb_in = new StringBuilder(textBox1.Lines[i]); // utworzenie zmiennej klasy StringBuilder
55                 string info_1 = textBox1.Lines[i]; // zmienna do dokonywania podglądu wartości w zakładce "lokalne"
56                 int info_2 = textBox1.Lines[i].Length; // ilość znaków w i-tej linii // zmienna do dokonywania podglądu wartości w zakładce "lokalne"
57
58                 for (int j = 0; j < textBox1.Lines[i].Length; j++) // pętla odpowiadająca za przejście pomiędzy literami w i-tej linii tekstu
59                 {
60                     pom1 = sb_in[j].ToString(); // konwersja na string
61
62                     int info_3 = pom1.Length; // zmienna do dokonywania podglądu wartości w zakładce "lokalne"
63
64                     if (Dziennik(pom1) == true) // warunek - jeżeli metoda dziennik zwraca odpowiedź true to...
65                     {
66                         // dopasowanie znak jeżeli spełniony jest warunek: dziennik == true
67                         WYBLIOTKA ZNAKÓW
68                     }
69                     if (Dziennik(pom1) == false) // warunek - jeżeli metoda dziennik zwraca odpowiedź false to...
70                     {
71                         pom_sb += "[?]"; // staw w zmian za nierozpoznany znak: [?]
72                         NIE_cyry++;
73                     }
74
75                     calosc = calosc + pom_sb + nowaLinia; // połączenie w gotową do wydruku zmienną typu string
76                     pom_sb = ""; // czyszczenie zmiennej pom_sb
77                 }
78                 textBox2.Text = Convert.ToString(calosc); // wydruk tekstu po dokonanych operacjach
79             }
80         }
81
82         private bool Dziennik(string info) // metoda "dziennik" sprawdzająca - czy dany znak znajduje się wśród znanych znaków...
83         {
84             PRZYCIŚK USUWANIA TEKSTU
85             PRZYCIŚK RESETU
86             PRZYCIŚK KOPIOWANIA TEKSTU Z TB
87
88             // Zmienna "AutoScroll" używana do sprawdzania czy jest włączona funkcja automatycznego przewijania
89             public static bool AutoScroll = false; // na początku autoprzewijanie jest WYŁĄCZONE
90             bool pom1 = false; // zmienna pomocnicza
91
92             public void btnAutoScroll_Click(object sender, EventArgs e) // metoda opisująca co ma się stać po kliknięciu przycisku "funkcja autoprzewijania"
93             {
94                 if (AutoScroll == false) // imitacja działania przycisku bistabilnego
95                 {
96                     AutoScroll = true;
97                     pom1 = true;
98                 }
99                 if (AutoScroll == true && pom1 == false)
100                 {
101                     // ...
102                 }
103             }
104         }
105     }
106 }
```

Rysunek 2.2. – Fragment 1 skryptu z Visual Studio

```
Form1.cs* x Form1.cs [Projekt]*
CyrillicFoneticALPHA
CyrillicFoneticALPHA.CyrillicPhonetic
btnKonwertuj_Click(object sender, EventArgs e)

52
53 {
54     StringBuilder sb_in = new StringBuilder(textBox1.Lines[i]); // utworzenie zmiennej klasy StringBuilder
55     string info_1 = textBox1.Lines[i]; // zmienna do dokonywania podglądu wartości w zakładce "lokalne"
56     int info_2 = textBox1.Lines[i].Length; // ilość znaków w i-tej linii // zmienna do dokonywania podglądu wartości w zakładce "lokalne"
57
58     for (int j = 0; j < textBox1.Lines[i].Length; j++) // pętla odpowiadająca za przejście pomiędzy literami w i-tej linii tekstu
59     {
60         pom1 = sb_in[j].ToString(); // konwersja na string
61
62         int info_3 = pom1.Length; // zmienna do dokonywania podglądu wartości w zakładce "lokalne"
63
64         if (Dziennik(pom1) == true) // warunek - jeżeli metoda dziennik zwraca odpowiedź true to...
65         {
66             // dopasowanie znak jeżeli spełniony jest warunek: dziennik == true
67             WYBLIOTKA ZNAKÓW
68         }
69         if (Dziennik(pom1) == false) // warunek - jeżeli metoda dziennik zwraca odpowiedź false to...
70         {
71             pom_sb += "[?]"; // staw w zmian za nierozpoznany znak: [?]
72             NIE_cyry++;
73         }
74
75         calosc = calosc + pom_sb + nowaLinia; // połączenie w gotową do wydruku zmienną typu string
76         pom_sb = ""; // czyszczenie zmiennej pom_sb
77     }
78     textBox2.Text = Convert.ToString(calosc); // wydruk tekstu po dokonanych operacjach
79 }
80
81 private bool Dziennik(string info) // metoda "dziennik" sprawdzająca - czy dany znak znajduje się wśród znanych znaków...
82 {
83     PRZYCIŚK USUWANIA TEKSTU
84     PRZYCIŚK RESETU
85     PRZYCIŚK KOPIOWANIA TEKSTU Z TB
86
87     // Zmienna "AutoScroll" używana do sprawdzania czy jest włączona funkcja automatycznego przewijania
88     public static bool AutoScroll = false; // na początku autoprzewijanie jest WYŁĄCZONE
89     bool pom1 = false; // zmienna pomocnicza
90
91     public void btnAutoScroll_Click(object sender, EventArgs e) // metoda opisująca co ma się stać po kliknięciu przycisku "funkcja autoprzewijania"
92     {
93         if (AutoScroll == false) // imitacja działania przycisku bistabilnego
94         {
95             AutoScroll = true;
96             pom1 = true;
97         }
98         if (AutoScroll == true && pom1 == false)
99         {
100             // ...
101         }
102     }
103 }
```

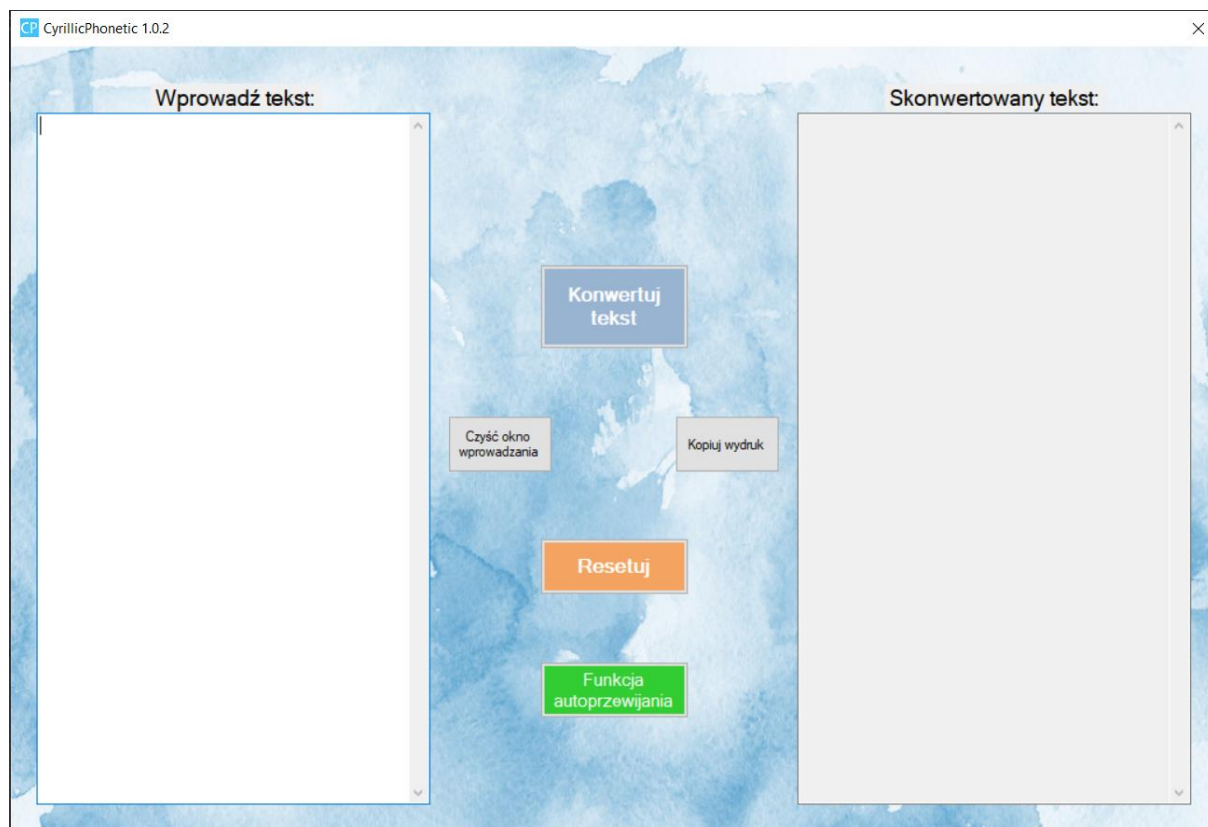
Rysunek 2.3. – Fragment 2 skryptu z Visual Studio

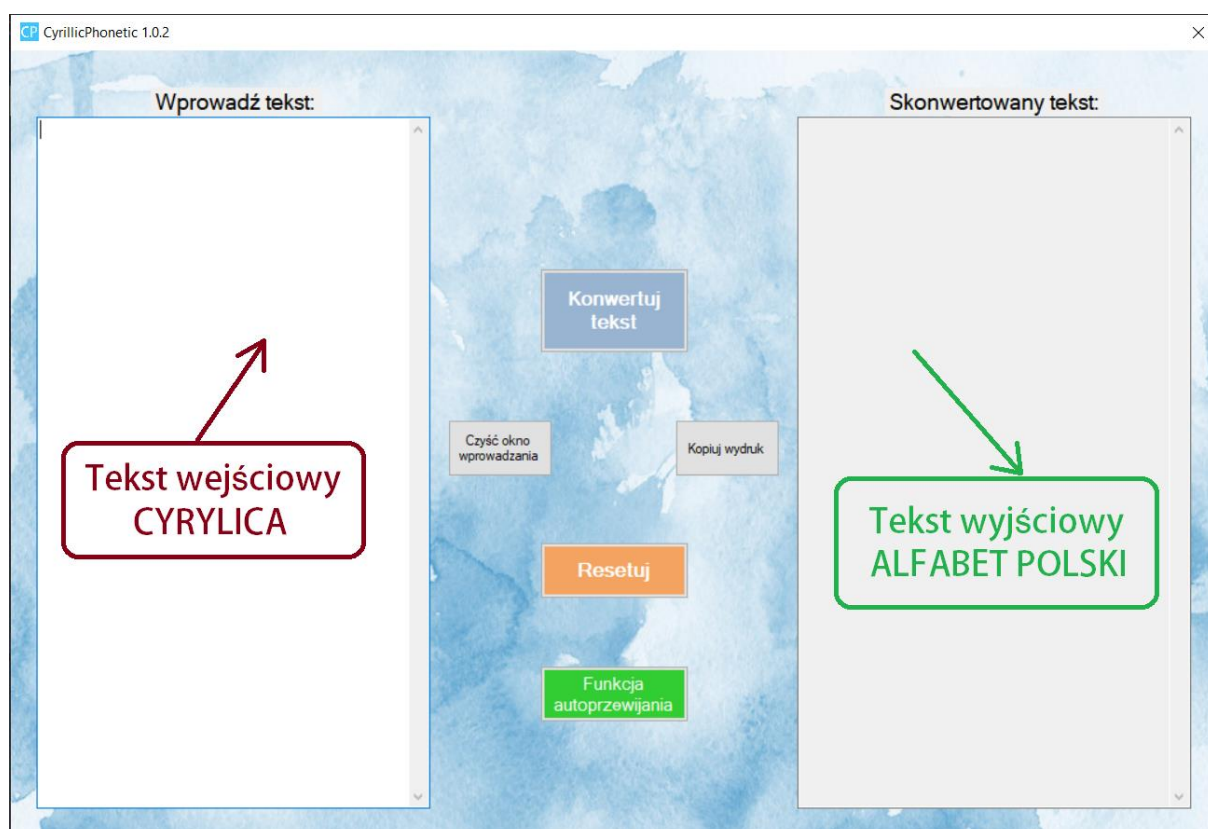
Rysunek 2.4. – Fragment 3 skryptu z Visual Studio

2.4. Front-end

Aplikacja posiada nadzwyczaj prosty interfejs graficzny. Na oknie wyświetlają się dwa okna tekstowe (textBox1 oraz textBox2). textBox1 służy do wprowadzania tekstu wejściowego – tekstu zapisanego w cyrylicy. textBox2 natomiast jest elementem wyłącznie do odczytu i reprezentuje obszar zwrotu tekstu w formie znaków alfabetu polskiego. Rysunek poniżej:

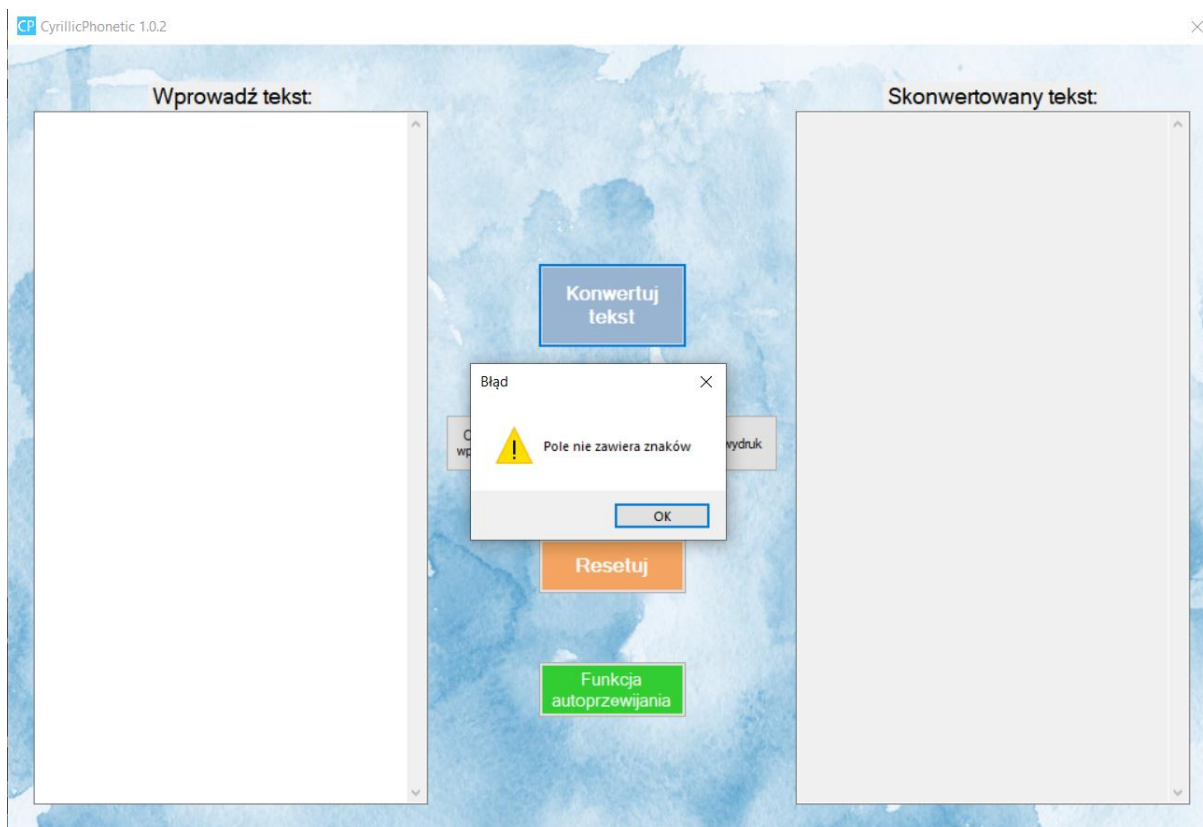

Rysunek 2.5. – Okno (menu aplikacji) interfejsu graficznego użytkownika

Rysunek 2.6. – Okno (menu aplikacji) interfejsu graficznego prezentowanego użytkownikowi

Na środku okna znajduje się **5 przycisków**. Pierwszy położony najwyżej, koloru niebieskiego, posiada etykietę – nazwę „**Konwertuj tekst**”. Uaktywnia on proces konwersji tekstu – głównego zadania aplikacji jeżeli znajduje się w nim niezerowa liczba znaków. W przeciwnym razie przy próbie naciśnięcia przycisku aktywuje się alert z informacją o braku tekstu w **textBox1**. Rysunek poniżej:

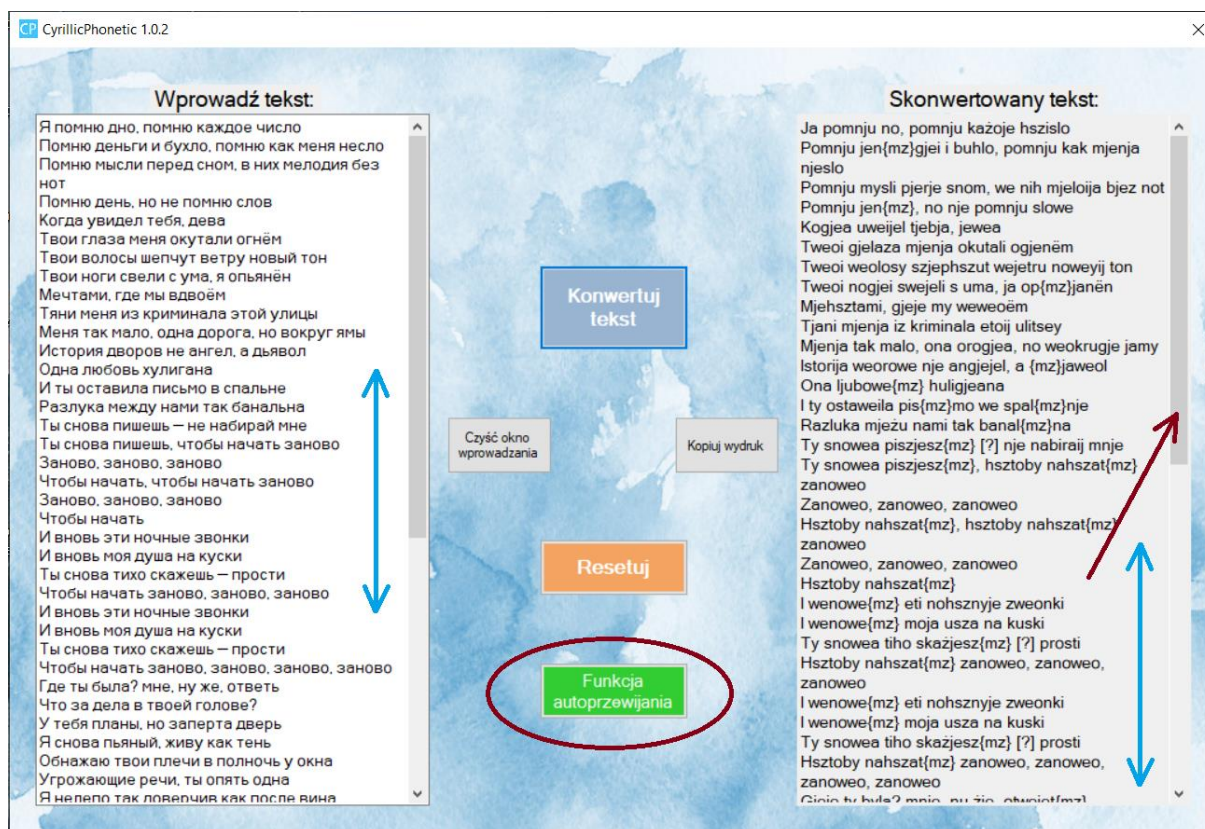

Rysunek 2.7. – alert z informacją o braku tekstu w textBox1

Po lewej stronie znajduje się przycisk z nazwą „**Czyść okno wprowadzania**”. Można za pośrednictwem niego usunąć tekst znajdujący się w **textBox1** w lewym oknie. Po prawej zaś, znajduje się przycisk o nazwie „**Kopiuj wydruk**”, który umożliwia natychmiastowe skopiowanie całego fragmentu tekstu z przekonwertowanego do schowka.

Przycisk „**Resetuj**” umieszczony w centrum menu służy do usuwania tekstu z obu **textBox-ów** (lewego i prawego).

Przycisk położony najniżej, koloru zielonego, o nazwie „**Funkcja autoprzewijania**” **aktywuje funkcję auto-przewijania**, czyli pomocną funkcję w czytaniu i porównywaniu tekstów z obu **textBox-ów**. Działa ona na zasadzie takiej, że scrollbar umieszczony po prawej stronie **textBox2**, po aktywacji wspomnianej funkcji przewija zarówno tekst lewy jak i prawy **textBox**. Rysunek poniżej:

Rysunek 2.8. – Opis graficzny funkcji auto-przewijania

Program posiada jeszcze **alert**, który ujawnia się gdy w tekście wpisanym występują znaki obce (niebędące cyrylicą), w liczbie powyżej 10-ciu. Tekst alertu: „Konwertowany tekst zawiera znaki nienależące do Cyrylicy Znaki zostały oznaczone jako: [?]”.

3. Wnioski

Aplikacja działa poprawnie. Osiągnięto zamierzony cel. Należy jednak zaznaczyć, że wydrukowany w textBox2 tekst (zwracany przez program) jest jedynie przybliżeniem brzmienia tekstu pisanego w cyrylicy i występować będą często większe lub mniejsze uchybienia od brzmienia rzeczywistego.

Należy również podkreślić, że w cyrylicy występują tzw. „Twardy znak” oraz „miękki znak”. Wyglądają one następująco (kolejno):

Ъ ъ	Ь ь
ь ь	Ь ь

Zmieniają one istotne brzmienie wyrazów przez co można napotkać większe różnice między brzmieniem rzeczywistym. Zostały one ujęte w sposób następujący w tekście: twardy znak - {tz} i miękki znak - {mz}.

Część skryptu w MS Visual Studio została również zminimalizowana.